

'UYGARLIK KENTİ'

ENEZ

VİZYON PLANI

(TASLAK RAPOR)

Çalıştay Katılımcıları;

Fatih Baysal, Enez Kaymakamı • Ahmet Çayır, Enez Belediye Başkanı • Abdurrahman Altuğ, Enez Eski Belediye Başkanı • Salih Demir, Abdurrahim Muhtarı • Ali Gülmez, Çataltepe Mahallesi Muhtarı • Şerif Kaptan, Umurbey Köyü Muhtarı • Belkıs Eryılmaz, Yenimahalle Mahallesi Muhtar • Burhan Kahraman, Gülçavuş Köyü Muhtarı • Ali Obus, Yenice Köyü Muhtarı • Hüseyin Bilir, Hoşköy Muhtarı • Aziz Uysal, Vakıf Köy Muhtarı • Celil Yılmaz, Küçükevren Köyü Muhtarı • Hüsmen Bulut, Lütçük Muhtarı • Fikret Cengiz, Karaincirli Köyü Muhtarı • Ali Mercanoğlu, Akp İlçe Başkanı • Erdoğan Güner, Chp İlçe Başkanı • Fethi Bayraktar, Milliyetçi Hareket Partisi • İsmail İşcan, Belediye Meclis Üyesi • Şaban Aktaş, Belediye Meclis Üyesi Hayrettin Savcı, Enez Belediyesi Yazı İşleri Müdürü ve Romanlar Derneği Başkanı • Osman Gülcan, Enez Beledisi Fen İşleri Müdürü • Aysun Elibol, Enez Belediyesi • Fahri Kıvrak, Meclis Üyesi • Gökhan Varneli, Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı • Halit Çelik • Ayhan Çayır, Enez Avcılar Derneği • Hüseyin Akman, Enez Düğün Salonu • İlhan Yanık, Enez İd. Hay. • Mevlut Çakır, Enez Liman Başkanlığı • Ayhan Çutadar, Enez Orman İşletme • Serdar Hülal, Enez Spor • Hakkı Can, Esnaf Odası • Evrim Karabacak, Enez Lisesi • Şeyda Aksak, Hasköy İ.Ö.O. • Simge Karakaş, Enez Lisesi • Dilber Banya, Atatürk İ.Ö.O. • Hülya Şahin, Atatürk İ.Ö.O. • Bener Helvacıköylü, Hasköy İ.Ö.O. • Onur Özeli, Sultanışe İ.Ö.O. • Ferdane Özcan, Büyükevren Aziz Yörük İ.Ö.O. • Sercan Sarı, Büyükevren Aziz Yörük İ.Ö.O. • Oya Uçar Şakar, Cumhuriyet İ.Ö.O. • Volkan Ateş, Cumhuriyet İ.Ö.O. • M. Veysel Aktaş, Cumhuriyet İ.Ö.O. • Mehmet Şahin, Yenice İ.Ö.O. • Mehmet Kemal Varol, Yenice İ.Ö.O. • Basri Çabuk, İlçe Tarım Müdürlüğü • Kerem Yavaş • F. Osman Ergün, Milli Eğitim Müdürü • İlhan Bilecik, Milli Eğitim Şube Müdürü • Durmuş Evleksiz, Müftü • Efan Bağış, Romanlar Derneği Romder • Yaşar Pınarcı, Ss-Es Ürünleri • Namık Kemal Dölendi, Şehir Plancısı • Ercan Özkan • Ahmet Akbulut, Türk Hava Kurumu • Abdullah Bostan • Yücel Günay • Yasin Samuk • Turgut Yılmaz • Savaş Günoğlu, Amcol A.Ş. • Kenan Kale, Amcol A.Ş. • Mehmet Gökay Üstün, TRAKYAKA, Genel Sekreter • Necmi Gündüz, TRAKYAKA, Uzman • Asude Süleymanoğlu, TRAKYAKA, Uzman • Gökçe Aytekin, TRAKYAKA, Uzman • Yetkin Özer, TRAKYAKA, Uzman • A. Faruk Göksu, Kentsel Strateji • Sıla Akalp, Kentsel Strateji • Ceyda Sungur, Kentsel Strateji

Enez Çalıştay Raporu çalıştay katılımcılarının görüşlerini içermektedir. Trakya Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmamaktadır.

'Enez Vizyon Planı', 15 Aralık 2011 tarihinde düzenlenen Enez'in Geleceği Kentsel Strateji Çalıştayı sonuçlarını içermektedir.

İÇERİK

ÇALIŞTAY GÜNDEMİ.....	4
ÇALIŞTAY YÖNTEMİ	5
YÖNETİCİLERDEN MESAJLAR	6
A. ENEZ NEREDE?.....	9
TEMEL DEĞERLER	9
TEMEL SORUNLAR.....	12
TEMEL FIRSATLAR	14
10 TEMEL SORUN VE FIRSAT	15
B. STRATEJİK ANALİZLER (BEK).....	17
BEKLENTİ ANALİZİ.....	18
6E ANALİZİ.....	22
6K ANALİZİ.....	33
C. ENEZ NEREYE GİDECEK?	43
3 TEMEL FARKLILIK.....	45
3 TEMEL BEKLENTİ	46
2023 VİZYONU.....	47
3 TEMEL STRATEJİ.....	48
10 TEMEL İLKE.....	49
KAPANIŞ KONUŞMALARİ.....	50

ÇALIŞTAY GÜNDEMİ

Açılış Konuşmaları

- Enez Kaymakamı, Sn. Fatih Baysal
- Enez Belediye Başkanı, Sn. Ahmet Çayır
- Trakya Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri, Sn. Mehmet Gökay Üstün

1. Oturum: Enez Nerede?

Sorun ve Fırsatlar, Potansiyel ve Beklentiler

Katılımcıların sorun ve fırsatlara ilişkin görüşlerinin alınması;

- 10 Temel Sorun
- 10 Temel Fırsat

Temel sorunlar ve fırsatlar kapsamında;

- Enez'in Farklılıkları
- Beklenti Analizi

2. Oturum: Enez Nereye Gidecek?

Ortak Vizyona Doğru; Gelecek Stratejileri

1. Grup: 6E Analizi (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Elde Edilebilirlik, Etkin Olma, Entegrasyon)
2. Grup: 6K Analizi (Kimlik, Koruma, Kapasite, Kalkınma, Katılım, Kurgu)

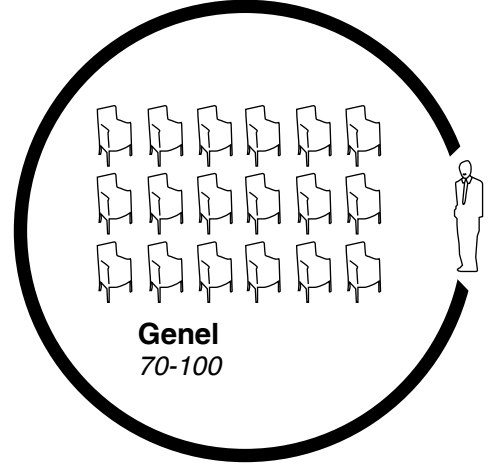
3. Oturum: Değerlendirme

- ▣ Grup Sunumları
- ▣ 10 Temel İlke
- ▣ Kapanış Konuşmaları

ÇALIŞTAY YÖNTEMİ

1. Oturum: Enez Nerede?

Potansiyeller
Temel Sorunlar ve Fırsatlar
Beklenti Analizi
Ortak Vizyon ve Stratejik Vizyon
Farklılık Yaratan Temalar

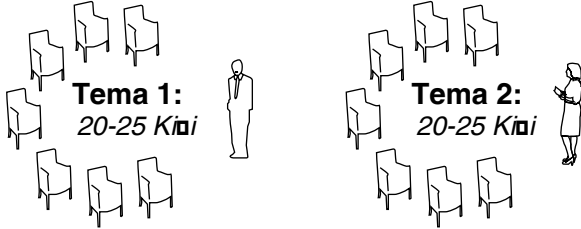

Genel toplantı düzeninde, Çalıştay Yöneticisi tarafından katılımcıların, kentin sorun ve fırsatlarına ilişkin görüşleri, kamu, özel ve sivil sektörlerin birbirlerinden beklentileri (Beklenti Analizi) alınmaktadır.

2. Oturum: Enez Nereye Gidiyor?

Stratejik Analizler (6E ve 6K)
Stratejik Hedefler
Vizyon Projeleri

6E ve 6K temaları kapsamında, kamu, sivil ve özel sektör temsilcilerinin dengeli olarak yer aldığı Tematik Gruplar oluşturulmuştur.

6E Analizi

Ekoloji
Ekonomi
Eşitlik
Etkin Olma
Elde Edilebilirlik
Entegrasyon

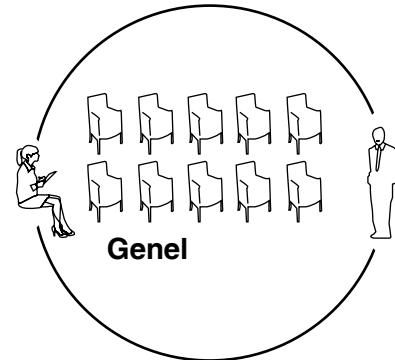
6K Analizi

Kimlik
Koruma
Kapasite
Kalkınma
Katılım
Kurgu

3. Oturum: Değerlendirme

Enez'in Geleceği için 10 Temel İlke

Çalıştay süresince alınan notlar, raporlar tarafından sistematik hale getirilmiş ve çalıştay sonuçlarına içeren '10 Temel İlke' belirlenmiştir.

Çalıştay Sonuç Ürünü:

'Uygarlık Kenti' Enez Vizyon Planı

Enez'in gelecek stratejileri genel ve tematik gruplar halinde tartışıldıktan sonra, 10 gün içinde 'Uygarlık Kenti' Enez Vizyon Planı hazırlanmıştır.

YÖNETİCİLERDEN MESAJLAR

Enez Kaymakamı, Sn. Fatih Baysal

Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını ortadan kaldıracak Kalkınma Ajanslarının Türkiye'deki varlığı çok önemsenmektedir. Bu farklılıklar yapılacak desteklenecek doğru projelerle ortadan kaldırılabilir.

Dünyadaki ekonomik buhranın takip edeceği sosyal buhran göz önünde bulundurulduğunda, devletin kaynaklarını en iyi ve en etkin biçimde kullanılmasının önemsenmesi gerekmektedir. Yerel avantajlar ve kaynaklar iyi değerlendirilmelidir. Türkiye'nin oksijen zenginliği en yüksek olan 2. Bölgesi Enez ve çevresidir. Sadece deniz turizmi potansiyeli değil, büyük bir arkeolojik turizm potansiyeline de sahibiz. Edirne müzesindeki eserlerin %80'inin Enez arkeolojik mirasından oluşması önemsenmelidir. Enez'in sahip olduğu tarihi ve kültürel mirasın da turizme açılması, ancak altyapının oluşturulması ve konaklama eksikliğini giderecek yatırımlarla olacaktır. Devletin yapacağı teşviklerle ve Kalkınma Ajansının ortaklığı ile yatırımcıyı bu alana çekebilecek tedbirler alınmalıdır. Enez'de yatırım alanları için büyük potansiyel bulunmaktadır. Dolayısıyla yatırımcı erken davranarak teşviklerden ve bu yatırım potansiyelinden en yüksek kar ile faydalanmalıdır.

Kalkınma kendi içimizden başlayacaktır, bu da ancak birlik ve beraberlikle sağlanacaktır. Küçük ama potansiyeli yüksek olan Enez için şu anda ilk adımı atıyoruz. Çalışmalarımız ve birlikte hareketimiz devam edecek, bu çalıştay ile önemli kazanımlar elde edilecek, yaratılmış olan birlik ve beraberlik diğer alanlara da yansıtacaktır.

Enez Belediye Başkanı, Sn. Ahmet Çayır

Önemle vurgulandığı üzere Enez'in vizyon çerçevesi sahip olduğu doğal ve kültürel mirasa bağlı olarak turizm ile belirlenmiştir. Sulu tarım yatırımlarının katkısıyla, sebze meyve yetiştiriciliği ile bağlantılı olarak da tarım konusunda da gelecek beklentisi yüksektir. Enez'in önümüzdeki 50 yıl için tarım ve turizm ile birlikte kalkınacağı düşünülmektedir. M.Ö. 500 yılından 1920'lere kadar Enez'in geçmişinde ciddi bir tarım ve ticaret varlığı görüyoruz. O günden bugüne miras kalan tarihi kalıntılar kendiliğinden bir turizm harikası olarak miras kalmıştır. Simdi sıra bu kültürel değerlerin ihya edilerek turizme kazandırılmasındadır. Bütün bu mirasın hepsi halkımız, Trakya ve ülkemiz için ciddi bir ekonomik kaynak sağlayacaktır. Bu beraberinde daha mutlu ve daha iyi şartlar altında yaşayan bir toplum getirecektir.

Kalkınma Ajansının sunduğu imkânlardan faydalanarak hazırlanacak projeler serbest girişimcilik ruhuyla hayata geçirilebilecek, sahip olduğumuz tarihi, kültürel ve doğal zenginliklere sahip çıkmak, bilinçli bir tarım alışkanlığı kazanmak bu yolla mümkün olabilecektir. Dolayısıyla Kalkınma Ajansı desteğiyle gelişen bu toplantıya katılım çok önemlidir. Herkes kendi düşüncesini belirtmeli ve Enez'in geleceğine katkıda bulunmalıdır.

TRAKYAKA Genel Sekreteri, Sn. Mehmet Gökay Üstün

Kalkınma Ajansı olarak, Enez halkını tanımak, sorunları ve beklentileri dinlemek ve sizden edindiğimiz bu bilgi ile bölge önceliklerini en doğru biçimde belirleyebilmek, 2013 yılından itibaren kullanılacak bölge planının bir parçası olmak üzere orada yer alacak bilgileri Enez'in kendisinden dinlemek istiyoruz.

Bu bilgiyi alabilmek, sizin sorunlarınızı ve beklentilerinizi hibe desteği olarak geri kazandırabilmek için çalıştaylarda katılımçılık esastır. Trakya için öncelikli destek alanı olarak belirlenen turizm faaliyetleri alanında neler yapılması gerektiğini, bölge planındaki tüm stratejiler ve öncelikli alanlarını beraber belirleyeceğiz. Birlikte belirlenen her öncelikli alanın hibe desteği yaratması için öncelikler doğrultusunda hazırlanmış projeler beklemekteyiz. Örneğin Kaymakamlık tarafından iletilen 3 projenin %70'inden fazlasını Trakya Kalkınma Ajansı tarafından karşılanmaktadır. Bu kapsamda yalnızca kamu kurum ve kuruluşlarına değil özel sektöre de hibe desteği verilebilecektir. Dolayısı ile katılımçılığın esas olduğu bu toplantılarda belirlenecek ve yeni bölge planına aktarılacak olan öncelikler doğrultusunda ve hibe programları kapsamında yeni projelere destek vermeye hazırız.

AENEZ NEREDE?

Nüfus: 10.818
Bağımlı ve Genç Nüfus (0-14): 1.818
Aktif Nüfus (15-64): 7.350
Yaşlı Nüfus (65+): 1.650
Çalışan Nüfus Dağılımı
Tarım: %70,74
Sanayi: %5,51
Hizmetler: %23,75
Sigortalı Çalışan Sayısı: 689
Yüzölçümü: 473 kilometre kare
İşletme Sayısı: 232
Eğitim
Üniversite Mezunu: 339
Lise Mezunu: 1.105
İlköğretim Mezunu: 1.351

TEMEL DEĞERLER

Nüfus

Toplam Merkez İlçe Nüfusu: 3.800

Yaz Nüfusu 50.000

Kültürel Değerler

Ainos antik kentinden kalan başlıca kültürel miras unsurları; Ayasofya kilisesi, sur duvarları, mozaikli villa, agora, nekropol, hamam kalıntıları, kaldırım taşlı caddeler, bazilika ve şapeller, kervansaraydır.

Doğal Değerler

Hisarlı Dağı
Meriç Nehri
Göller; Tuz Gölü, Dalyan Gölü, Gala Gölü
Lagünler
Tarım alanları

Ekonomik Değerler

Temel ekonomik sektörler; tarım, hayvancılık, balıkçılık, turizm

TEMEL SORUNLAR

Çalıştay katılımcıları Enez'in temel sorunlarını belirtirken; tarım ve turizm çeşitliliğinin sınırlı olması, artan göç, bilgi ve bilinçsizlik, ulaşım ve altyapı, kentsel gelişim alanlarının sınırlı olması ana konularında yoğunlaşmışlardır.

- Trakya Bölgesi insanların çalışma alışkanlıkları
- Bilinç ve bilgi kapasitesinin düşük olması
- Atık su yönetimi ve arıtma tesisi eksikliği
- Ulaşım ve altyapı sorunları (Keşan - Enez- İpsala arası yolun yüksek kaza riski taşıması)
- Turizm sezonunun kısa olması
- Tarımsal üretim çeşitliliği olmaması
- İş ve yatırım sahasının az olması
- Limanın kapasitesini kullanmaması
- Gençler için istihdam alanı olmaması nedeniyle kırsaldaki köylerin yüksek oranda göç vermesi
- İşsizlik
- Köylerde altyapı sorunlarının yüksek olması
- Kentsel gelişim alanlarının kısıtlı olması, sit alanları nedeniyle yeni gelişim alanı açılmaması
- İmar planı ve altyapı uyumsuzluğu

- Ergene Havzasının kirlenmesi tehdidi
- Birlik, beraberlik, dayanışma eksikliği
- Turizm ve tarımın eşgüdümlü gelişmemesi
- Tarım, balıkçılık, tarihi değerler konularında bilinçsizlik
- Yüksek oranda bireysellik
- Yeterli konut stoku olmaması, konut çeşitliliği olmaması
- Halk eğitim merkezleri ve meslek kurslarının yeterli ilgi görmemesi
- Kalıcı konutlar ve konaklama altyapısı eksikliği
- Öğrencilerin hayvancılık vb. işlerde çalışmaları nedeniyle eğitimde devamsızlık
- Turizm olanaklarının kısıtlı olması
- Liman altyapısının kullanılmaması
- Saros Körfezi iç bağlantılarının zayıf olması
- Genç neslin Çorlu, Çerkezköy ve İstanbul'a göç etmesi
- Kent vizyonu ve imaj eksikliği
- Sınırdaki yaşamın zorlukları
- Gala Gölünde balıkçılığın yasaklanması
- Tarımsal üretim için sulama suyu sorunu
- Sit alanlarının getirdiği sorunlar

TEMEL FIRSATLAR

Enez'in fırsatları, tarihsel derinlik, sınır ötesi ilişkiler, arkeolojik değerler ile birlikte yaşam, doğanın bereketi temel başlıklarında tartışılmıştır.

- Tarihsel derinlik katmanları, tarihsel kimlik
- Tarihsel stratejik konum; ticaret ve tarımın kavşak noktası
- Doğal bereket bölgesi
- Sağlıklı bölge; temiz hava, su ve toprak kaynakları
- Gala Gölü doğal değerleri; kuş cenneti, sulak alan, flora ve fauna
- Doğa sporları
- Eko turizm avantajları
- Sınır ötesinde Dedeoğaç ile işbirliği fırsatı
- Yunanistan pazarına açılım ile turizmin geliştirilmesi fırsatı
- Güneşin battığı son yer
- Tarımsal çeşitlilik; bodur kiraz, çilek, sebze ve meyve üretimi
- Öğretmenler öncülüğünde geliştirilen, ortak kültür ve miras paylaşımının artırılmasına yönelik sınır ötesi işbirliği projeleri
- Yaz turizmi, günübirlik turizm
- Organik ürün yetiştirilmesi potansiyeli
- Yaşayan Arkeoloji; Antik kent ve yeni kent birlikteliği, Roma yolu, agora gibi değerlerin ortaya çıkarılması
- Yunan sınırı-Güneyli köyü arasındaki turizm sahası
- Yaz nüfusunun 50.000 kişiye ulaşması
- Temiz, sağlıklı köylerde yaşam kalitesinin yüksek olması
- Bakir bir bölge; tarım, turizm, hayvancılık, balıkçılık ve bağcılık kapasitesi

Uygurluk Mirası; Ainos antik kenti, sur duvarları, mozaikli villa, agora, nekropol, hamam kalıntıları, kaldırım taşı caddeler, bazilika ve şapeller

İşbirliği Potansiyeli: Keşan-Enez-İpsala arasında bölgesel, Yunanistan (Dedeğaç) ile sınır ötesi işbirliği potansiyeli

Su: Meriç nehrinin denizle buluştuğu noktada; Tuz Gölü, Dalyan Gölü ve Gala Gölü

Sınır Kenti; Yasak bölgeden, özgür bölgeye doğru ilk adımlar

Toprağın Bereketi; Meriç ve İpsala arasında bereketli topraklar

Rüzgarın Gücü; Oksijen zenginliği, sağlık, spor potansiyeli

TASLAK

10 Temel Sorun

1. İşsizlik ve azalan genç nüfus
2. Birlikte olamama farkındalığının olmaması
3. Korunan alanların fazlalığı
4. Ulaşım ve altyapı eksiklikleri
5. Tarımsal üretim çeşitliliğinin azlığı
6. Kültürel mirasın iyi değerlendirilmemesi
7. Kentsel gelişme alanı olmaması
8. Liman kapasitesinin turizm için kullanılmaması
9. Değerlendirilemeyen turizm potansiyeli
10. Tanıtım Eksikliği

1. Uygarlık Mirası
2. Tarihle Birlikte Yaşamak
3. Yaşayan Arkeoloji Turizm potansiyeli
4. Meriç Deltası ve Lagünler
5. Yeni yatırımlar kapasitesi
6. Limanın marinaya dönüşüm potansiyeli
7. Ekolojik çeşitlilik
8. Genç Öğretmenler
9. Stratejik Yön (Meriç Uluslararası Doğal Koridoru, Enez-İğneada Bölgesel Canlandırma Koridoru)
10. Yasaklardan özgür bölgeye geçiş fırsatı

10 Temel Fırsat

B STRATEJİK ANALİZLER (B.E.K. ANALİZİ)

Yaklaşık 80 Çalıştay katılımcısı ile;

- **B** eklenti
- **E** (Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik, Etkin Olma, Elde Edilebilirlik, Entegrasyon)
- **K** (Kimlik, Koruma, Kapasite, Kalkınma, Katılım, Kurgu)

BEK Analizi yapılmış ve, Enez'in geleceğine yönelik görüş ve öneriler alınmıştır.

BEKLENTİ ANALİZİ

Çalıştay katılımcıları kendilerinin diğer taraflardan beklentilerini dile getirmişlerdir.

SİVİL SEKTÖRÜN BEKLENTİLERİ

Köy Muhtarları, Esnaf, Dernek Temsilcilerinin Beklentileri

- Kalıcı ve uzun vadeli projelerin desteklenmesi,
- Geçmişte en kaliteli şarapların üretildiği yer olan Enez'de bağcılığını modernize edecek destek ve teşviklerin verilmesi,
- Potansiyeller yaratılması ve halkın çalışmaya teşvik edilmesi,
- 80.000 dönümlük yamaç arazi için sulama projesi geliştirilmesi,
- Tarımın modernizasyonuna teşvik sağlanması,
- Doğal sit alanlarında kullanılmayan ve ekolojik değerini yitirmiş alanların turizme açılması,
- Sit alanlarındaki tarım arazilerinin kullanımına izin verilmesi,
- Enerji nakil hatlarının rüzgârdan etkilenmesiyle yaşanan elektrik kesintisinin merkezden çözüm üretilerek giderilmesi,
- Yaz nüfusunun 50.000 olduğu dönemlerde dahi yerel yatırımcı değil Enezli olmayan yabancı kazanç sağlamaktadır. Yerel yatırımcı ve küçük esnafın kazancın dağılımında öncelikli olmalı ve teşvik görmeli,
- Köylerdeki kamusal hizmet sıkıntısının giderilmesi, öncelikli olarak eğitim hizmetinin etkinleştirilmesi,
- Enez ve Keşan yolunun kapasitesinin artırılması,
- Köylerin ulaşım ve altyapı sorunlarının çözümü,
- Göçün engellenmesi, genç nüfus için iş olanakları sağlanması,
- Yerel yatırımcıların teşvik edilmesiyle sahil kısmında proje geliştirilmesi,
- Lagün Göllerinin ıslahı kanal bağlantısının kesilmesi balıkçılık için etkinleştirilmesi.

KAMU SEKTÖRÜNÜN BEKLENTİLERİ

Kaymakamlık, Belediye, Öğretmenler, Liman Başkanlığı vb kamu kurum ve kuruluşları Temsilcilerinin Beklentileri

- Halkın bilgi ve bilinç kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması,
- Halk Eğitim ve Meslek Okullarına ilginin artırılması için işbirliği yapılması,
- Ortak Kültür ve Miras Paylaşım Programına yönelik ilginin artırılması,
- İşbirliğinin sağlanması,
- Herkese eşit değer verilmesi eşit hizmet sunumu,
- Enerji üretiminde çevreye duyarlı rüzgâr tribünlerinin artırılması,
- Tarihi ve kültürel değerlerin korunması ve değerlere sahip çıkılması,
- Tarımla geçim sağlayan köylü için meyvecilik sebzeçilik ve sulu tarımın desteklenmesi,
- Birlik ve beraberliğin sağlanması,
- Enez - Keşan yolunun ıslah edilmesi
- Kalıcı konutların artırılması
- Sadece yaz ayları için değil hafta sonları da dinlenme amaçlı ziyarete olanak sağlayacak konaklama alanları ihtiyacının giderilmesi
- Öğrencilerin proje ve programlara katılımının projelendirilmesi ve teşvik sağlanması
- Ailelerin, üretici ve çalışmayı seven bireyler yetiştirmelerine odaklanacak bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları

6E ANALİZİ

Enez'in geleceğinin kurgulanması için sürdürülebilir kalkınmanın temel bileşenleri Ekoloji, Ekonomi, Eşitlik ile yapılabılır kılmanın temel bileşenleri olan Etkin Olma, Elde Edilebilirlik ve Entegrasyon katılımcılar tarafından tartışılmıştır.

Enez'in Geleceği Kentsel Strateji Çalıştayı

6E ANALİZİ

Ekoloji
Ekonomi
Eşitlik
Etkin Olma
Ede Edilebilirlik
Entegrasyon

1. Filizli Dağ, Saray Kütüphanesi, Filiz KEMAL Müze Etkinlikleri	5. Mevlânâ Müze Çarşısı
2. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşüm ile rehabilitasyonu	7. Mevlânâ Müze'nin çevresel ve yapısal iyileştirme çalışmaları
3. Çukurova'nın (çayır), Mevlânâ, Göl, Karatoprak, Deniz	8. Etno-kültür parklarının
4. Etiler, Bağcı Konağı	9. Filizli Dağ ve çevresel kentsel iyileştirme çalışmaları
5. Etiler, Bağcı Konağı	10. Etiler, Bağcı Konağı'nın kentsel dönüşüm çalışmaları
1. STK - Kurumlar, Yerel Yürütme Kurumları	6. Yerel İktisadi Sektörlerin İyileştirilmesi
2. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	7. Kentsel ve İktisadi Sektörlerin Entegrasyonu
3. Etiler, Bağcı Konağı	8. Etiler, Bağcı Konağı'nın kentsel dönüşümü
4. Kentsel dönüşüm çalışmaları için kentsel dönüşüm alanları	9. Saray Kütüphanesi'nin kentsel dönüşümü
5. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	10. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
1. Etiler, Bağcı Konağı	6. Etiler, Bağcı Konağı'nın kentsel dönüşümü
2. Etiler, Bağcı Konağı	7. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
3. Kentsel dönüşüm çalışmaları	8. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
4. Etiler, Bağcı Konağı	
5. Etiler, Bağcı Konağı	
1. Etiler, Bağcı Konağı	6. Etiler, Bağcı Konağı'nın kentsel dönüşümü
2. Etiler, Bağcı Konağı	7. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
3. Etiler, Bağcı Konağı	8. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
4. Etiler, Bağcı Konağı	9. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
5. Etiler, Bağcı Konağı	10. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
1. Etiler, Bağcı Konağı	6. Etiler, Bağcı Konağı'nın kentsel dönüşümü
2. Etiler, Bağcı Konağı	7. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
3. Etiler, Bağcı Konağı	8. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
4. Etiler, Bağcı Konağı	9. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
5. Etiler, Bağcı Konağı	10. Mevlânâ Müze'nin kentsel dönüşümü
1. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	6. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
2. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	7. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
3. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	8. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
4. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	9. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
5. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	10. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
1. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	6. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
2. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	7. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
3. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	8. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
4. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	9. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları
5. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları	10. Yerel yönetimlerin kentsel dönüşüm çalışmaları

- Ekoloji**
Ekolojik Denge, Risk ve Fırsatlar
Küresel Ekoloji
Kentsel Ekoloji
Kırsal Ekoloji
Bölge Ekolojisi
Kent Peyzajı
- Ekonomi**
Temel - Yenilenebilir Sektörler
Yatırım Fırsatları
Fırsat Alanları
Değer Dönüşümü
Çeşitlilik Yönetimi
İstihdam Artışı
- Eşitlik**
Kaynaklara Etkin Erişim
Eğilim Paylaşımı
Güçlendirme
Sosyal Paylaşım
- Etkin Olma**
Kamu - Özel - Sivil İşbirlikleri / Ortaklıklar
Organizasyon
Liderlik
Taraflar Arası Buluşmalar
Kentsel Alan Paylaşımı
Kırsal ve Kentsel Alanlar Arası Ortaklıklar
- Ede Edilebilirlik**
Kamusal Alan Ede Edilebilirlik
Kaynak Ede Edilebilirlik
Yararlanılabilirlik
Değer Ede Edilebilirlik
Çözüm Ortaklığı
- Entegrasyon**
Kent Bölge Entegrasyonu
Kentsel - Bölgesel Ağlar
Mavi-Yeşil Entegrasyonu
Sosyal Entegrasyon
Mekansal Entegrasyon

Çayır, Bağcı Konağı

EKOLOJİ

Enez ve bölgesinin ekolojik zenginliği ve çeşitliliği hem ekonomik kalkınma hem de toplumsal gelişme açısından farklı potansiyeller sunmaktadır.

Yerel ve Bölgesel Ekolojik Değerler

Hisarlı Dağı, Saros Körfezi, Gala Gölü Milli Parkı, Meriç Nehri ve İpsala'dan Enez'e kadar yüksek verimli topraklara sahip Meriç Deltası, 1. derece doğal sit alanı olan Dalyan, Taşaltı, Bücürmene, Tuzla Lagünleri, 28 km.'lik sahili, çam ormanı, temiz havası ve rüzgar potansiyeli, Enez'in temel ekolojik değerleridir.

Ekolojik zenginliklere yönelik öncelikli stratejiler;

- Meriç Nehri, Lagünler ve Gala Gölü'nün düğüm noktasında, mavinin zenginliği ve çeşitliliğinin yönetimi,
- Doğanın tarihi miras ile bütünleşmesi,
- Doğal değerlerin katma değer kaynağı olarak turizme imkân sağlamasıdır.

Ekolojik değerler üzerindeki temel tehditler;

- Göllerin çevresindeki arazilerin sürülmesiyle göl derinliğinin 4m.'den 40 cm.'ye düşmesi, derinliği azalan gölde ekolojik dengenin bozulması,
- Taş yarma kanalı ile gölet canlılarının özellikle balıkların doğal ortamlarının zarar görmesi ve balık üretiminin azalması,
- Mera alanlarının tahribi,
- Gala gölündeki endemik kuş türlerinin zenginliğinin ve mavinin çeşitliliğinin farkında olunmamasıdır.

Ekolojik Koruma Odaklı Eylemler

Ekolojinin korunması hem sürdürülebilir yaşam hem de ekonomik kalkınma için önemli potansiyeller çıkarmaktadır. Bu çerçevede;

- Ergene Havzasına özgü Yılan balığı nüfusunu arttırmak ve göl canlılarının yaşam alanını korumak için kanal bağlantılarının kesilmesi ve göllerin ıslahı ile birlikte derinliklerinin arttırılması,
- Gala gölü ve çevresinde kuş gözlem alanları ve gözlem evlerinin oluşturularak turizme katkı sağlanması,
- Enez'i çevreleyen sulak alanların ve kanalların değerlendirilmesi, bu alanların koruma ve kullanma dengesinin su sporları ve turizm gibi katma değer yaratacak sektörlerle göre kurgulanması ve kentsel ekonomiye de katkı sağlaması,
- Meriç deltasıyla oluşan organik coğrafyanın verimliliğinden faydalanmak üzere Meriç nehrinde yeşil tur, denizin ve mavinin çeşitliliğinden faydalanmak üzere limandan Ege'ye mavi tur ve kano, sörf gibi su sporlarına teşvik verilmesi,
- Doğal değerlerin kentin tanıtımında kullanılması,Hisar Dağı'nın doğa ve sağlık turizmüne imkan sağlaması,Ekolojik zenginliğin tanıtımı amaçlı hediyelik eşya üretimi

eylem alanları olarak öncelikli ele alınmalıdır.

EKONOMİ

Enez'in mevcut ve potansiyel ekonomik değerleri 3 strateji çerçevesinde ele alınmalıdır.

- Tarımsal ekonomik değerlerin geliştirilmesi
- Ekolojik zenginlikten katma değer yaratılması
- 3T: Tarih, Tarım ve Turizm

Tarımsal Ekonomik Değerler

Yerel ve bölgesel ekonomik faaliyetlerin başında balıkçılık ve tarım olması Enez'e ait iki farklı ekonomik karakter alanı yarattığı vurgulanmıştır. Balıkçılıkla geçinen sahil köylerinin nüfusunun, tarım ile uğraşan köylere göre daha fazla olması kırsal alanlar için üretilecek politikaların farklılaşması üzerinde durulmuştur.

Bu çerçevede;

- Tarımsal ürünlerin çeşitlendirilmesi,
- Kırsal alanlardaki ürünlerin teşvik edilmesi,
- Balıkçılığın kontrol altına alınması,
- Bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları,
- Kırsal üretim için girişimciliğin artırılması

konuları öncelikli olarak ele alınmalıdır.

Ekolojik Zenginlikten Katma Değere

Enez'in sahip olduğu ekolojik zenginlik ve çeşitliliğin, turizm odaklı katma değer yaratacak eylem alanları belirlenmiştir.

- Hisarlı Dağı; doğa turizmi, yamaç paraşütü ve sağlık turizmi, Gala Gölü; 144 kuş türünün ve endemik bitkilerin bulunduğu gölde kuş gözlem faaliyetlerinin organize edilmesi, kuş gözlem kulelerinin gölün doğasına zarar vermeden yapılması, kontrollü bir şekilde Yılan Balığı ve Üzmene Kefali üretiminin devamlılığının sağlanması,
- Saros Körfezi; dalgıçlık ve rüzgâr sörfü faaliyetlerinin organize edilmesi, körfez ve Gelibolu kıyı kentleri arası yapılacak "Mavi tur" etkinlikleri,
- Meriç Nehri; iki ülke sınırını birleştirici "Yeşil tur" yapılmasıdır.

3T: Tarih, Turizm ve Tarım

Yerel ve bölgesel kalkınma için mevcut ve potansiyel ekonomik sektörlerin entegrasyonu üzerinde durulmuş, faaliyetler arası etkileşim önemsenmiştir.

Tarih: Uygarlık mirası Enez'in tarihi ve kültürel değerlerinin 'birlikte yaşamak' felsefesi ile ele alınması hem kültürel hem de ekonomik kalkınma açısından önem kazanmaktadır. Enez'in tarih boyunca bir ticaret merkezi olması ve bu kimliğinin devamlılığı açısından da kalkınmada rol oynaması önemsenmektedir.

Turizm: Tarımsal üretim, ekolojik ve tarihi değerlerin eş güdümü ile turizm faaliyetlerinin etkinleştirilmesi, köylerin turizm faaliyetlerinde uzmanlaşması, yaz turizmi ve günübirlik turizm faaliyetlerinin artırılması ve turizm alt yapısının güçlendirilmesi önerilmektedir.

Tarım: Tarımsal üretimin çeşitlendirilmesi, sulu tarım ile birlikte meyvecilik ve sebzeçiliğin desteklenmesi ve yaratılacak pazar alanı ile bütünleşerek kalkınmada rol oynaması, balıkçılığın ıslah edilmesi ve balıkçıların bilinçlendirilmesi beklenmektedir.

EŞİTLİK

Kamu kaynaklarına herkesin eşit ulaşması, toplumsal gelişmede eşitlik, kent ve kırsal gelişmesinde eşit teşvikler Enez'in gelişim stratejisinde önemli bir yer tutmaktadır.

Kamusal Hizmetlere Eşit Erişim

Eğitimde taşınmalı sistem ile köylere hizmet verilmektedir. Ancak ortaöğretimde taşıma sisteminin olmaması köylerdeki ortaöğretim gören öğrencilere yönelik erişim sorunu doğurmaktadır. İyi öğrenciler Keşan başta olmak üzere diğer ilçelere gitmektedir. Buna engel olacak, göçü engelleyecek ve genç nüfusun Enez'de kalmasını sağlayacak taşınmalı ortaöğretim ve yüksek öğretim sistemine geçilmesi önerilmiştir.

Kırsal Nüfusun Dengeli Dağılımı

Balıkçılık ve tarım ile ilgilenen iki farklı kültüre sahip kırsal yerleşimlerin nüfus dengesinin ve birlikteliğinin korunabilmesi açısından, nüfus kaybeden tarım köylerine yönelik teşviklerin geliştirilmesi beklenirken yerel politikaların yerleşim karakterlerine göre farklılaşması gerekliliği vurgulanmaktadır.

Eşit Bütçe Eşit Yatırım Eşit Eylem

Tarım, turizm ve eğitim alanlarında eşit yatırım ve bütçenin aktarılması talep edilmiş bu alanlarda eş güdümlü politika geliştirilmesi beklenmektedir. Bu kapsamda yerel ve merkezi yönetimin eşit desteğinin önemi vurgulanmıştır.

Mevsimsel Hizmet Sunumunda Eşitlik

Kışın 3.800, yazın ise 50.000 nüfusa sahip Enez'de hizmetlere eşit erişimin sağlanamaması mevsimsel nüfus arasında dengesizlik yaratmakta ve ayrışım olmaktadır. Nüfusun hizmetlerden her dönem eşit faydalanmasını sağlayacak hizmet politikalarının geliştirilmesi beklenmektedir.

ETKİN OLMA

Yaşayanlar ve yönetenler ile sivil toplum örgütlerinin yönetimde etkin olma ya da işbirliği yaratma kapasiteleri gelişecek yeni yatırımların bölgeye gelmesi ve Enez'in ekonomik kalkınması açısından önemlidir.

İşbirliğinde Etkin Olma

Yerel ve merkezi yönetimin; sivil toplum örgütleri, özel yatırımcı ve yerel halk ile birlikte hareket etmesinin gerekliliği ve önemi vurgulanmıştır. Bu çerçevede turizm ve tarım faaliyetleriyle eşgüdümlü gelişecek faaliyetlerinin de etkinliği arttırılacak ve ortak değer yaratılacaktır.

Turizmin Gelişmesinde Etkin Olma

Bölgesel İşbirlikleri: Turizm faaliyetlerinden etkin yararlanılması için Enez'in tek başına değil, paylaştığı kültürel ve doğal coğrafyanın birlikteliğinden faydalanmalıdır.

Tanıtmada Etkin Olma: Enez'in bir turizm bölgesi olarak tanıtılması beklenmekte, buna yönelik hediyelik eşya üretiminin yapılması ve varlığının duyurulması önemsenmektedir. Enez'de yaşayanların kentin kültürel değerinin farkında olmadıkları belirtilmiş, özellikle kentteki genç öğretmenlerin liderliğinde turlar düzenlenmesi ve Enez'in tanıtımında rehberlik etmelerinin önemi dile getirilmiştir.

Sit Alanlarının Etkin Kullanımı: Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı kararları nedeniyle faaliyetlerin sınırlandırılması, kullanılmayan arazilerin varlığı (Karaincirli Köyü) ve turizmin gelişmesine bariyer teşkil eden unsurların gözden geçirilmesi, sit alanı kararlarının yeniden yapılandırılması beklenmektedir.

Turizm Altyapısının Yapılandırılması: Ulaşım akslarının güçlendirilmesi, konaklama kapasitesinin yaratılması, yeme içme ve eğlence mekanlarının geliştirilmesi, yerel ve bölgesel bağlantıları güçlendirecek yatırımların yapımında kamunun etkinliğini artırması beklenmektedir.

Ekonomik Faaliyetlerin Etkin Dağılımı

3T sektörel üçgeninin potansiyellerinden faydalanılabilmesi, etkinlikler arası birlikteliğin sağlanabilmesi ve bölgesel işbirliklerinin kurgulanabilmesi açısından eş güdümünün oluşturulabilmesi önemsenmektedir.

ELDE EDİLEBİLİRLİK

Enez'in geleceğinde etkin olacak yatırımların gerçekleşmesi için başta kaynak olmak üzere altyapı ve koruma-kullanma dengesine yönelik kapasitelerin belirlenmesi gerekmektedir.

Kaynak Yaratılması

Potansiyel projelerin hayata geçirilebilmesi için kaynak yaratılması, oluşturulan bütçenin dengeli dağılabilmesi ve eş güdümlü kalkınmanın sağlanabilmesi açısından TRAKYAKA'nın proje desteklerinden faydalanılması gerekmektedir.

Turizm Altyapısı Sağlanması

Turizm sektörünün gelişebilmesi, bölgesel etkinlik alanının artırılması için altyapı gereksinimi vurgulanmıştır. Bu kapsamda, ulaşılabilirliğin sağlanması, Enez'in Saros Turizm Bölgesi kapsamına alınması ile buna bağlı teşviklerin elde edilmesi, yazlık sitelerin pansiyonculuğa açılması böylece kışın fayda sağlanamayan yazlıklardan değer yaratılması, sahildeki kiralık barakaların etkinleştirilmesi ve turizm sektörüne dahil edilmesi, yeni pazarlama ve tanıtım araçları geliştirilmesi öneriler arasında yer almaktadır.

Doğal Değerlerin Yeniden Elde Edilmesi

Koruma kullanma dengesi kurgulanarak, sit bölgelerinde alan kararların revize edilmesiyle atıl alanların değerlendirilmesi, kale içinde ve tarihi alanlarla birlikte yaşayan ailelerin bilinçlendirilmesi ve "tarihin doğal bekçileri" haline getirilmeleri, doğal sit alanlarında ise gözlem, gününbirlik gezi ve spor faaliyetlerine olanak sağlanması talep edilmiştir.

Yasak Bölgeden Özgür Kente

Sahillerin kullanımına izin verilmediği sınır kenti Enez'de, yasakların kalmasıyla kullanımların özgürleşmesine rağmen halen bir takım yasakların sürdüğü belirtilmiştir. Bunu aşmak için kamusal mekânda birlikteliklerin artmasının önemi, halkın bilinçlendirilmesi ve bu alanda öğretmenlerin etkin faaliyetlerine ihtiyaç duyulması, tartışma alanlarının çoğaltılması ve ortak hareket yaratacak ortak hedeflerin belirlenmesinin gerekliliği vurgulanmıştır.

ENTEGRASYON

Sınır kenti Enez'in ulusal ve uluslararası ilişki sistemini yeniden kurgulaması bölgesel ve sektörel entegrasyonu ile mümkündür.

Yerel ve Bölgesel İşbirlikleri

Enez'in gerek ekonomik gerek coğrafi özelliklerinden ortaya çıkan iş birliği potansiyeli turizmde tarımsal üretimde balıkçılıkta ve kültürel etkileşimde yeni yerel ve bölgesel kurgular doğurmaktadır. Bu bağlamda Keşan ve Dedeoğlu öncelikli olarak dile getirilen stratejik işbirliği kurulan kentlerdir.

Yeşil Meriç Koridoru: Meriç Deltası'nın verimliliğini paylaşan coğrafyanın oluşturduğu sınır koridorunda, turizmin ve tarımın oluşturacağı yeni bölgesel kurgudur. Sadece ulusal sınırları içinde değil, sınırın bütünleştirici değerini arttıracak uluslararası bir koridor niteliği taşımaktadır.

Mavi Saros Kıyı Birliği: Saros'un kendi kendini temizlediği kıyı alanları boyunca kurgulanacak, ekonomik, turistik ve kültürel iş birliği ağıdır.

Bölgesel Canlandırma Koridoru: Enez ve İğneada, Ege ve Karadeniz Bölgesel Ekonomik Canlandırma Koridoru hem Enez hem de koridor üzerindeki yerleşimler için yeni fırsatlar ortaya konması açısından önem kazanmaktadır.

Sınır Ötesi İşbirlikleri: Enez'de limanın yeniden yapılandırılması ve gümrük kurulması, hızlı feribot seferlerinin sağlanması ile gelişecek Dedeoğlu – Enez birlikteliği gerek kültürel gerekse doğal birliktelik köprüsü oluşturacaktır.

Sektörler Arası Entegrasyon:3T

Tarih, Tarım, Turizm eş güdümlü gelişimi ile yerel kalkınmanın sağlanması ve oluşturulacak ulusal ve uluslararası koridorlarda faaliyet alanlarının dengeli dağılımı ve koordinasyonu sağlanmalıdır.

Tarih ile Mavinin ve Yeşilin Entegrasyonu

Özellikle Milli Parklar ve Sit Alanları için yeni bir yönetim kurgusu gereksinimi ve kuralların yeniden yapılandırılması gerekliliği ortaya konulmuştur. Enez'in gerek coğrafi gerekse kültürel değerlerinin bir arada korunmasını, kullanılmasını ve katma değer elde edilmesini sağlayacak bağlayıcı, denetleyici ve yapılandırıcı birimlerin oluşturulmalıdır.

Bölgesel Entegrasyon

Limanın yeniden yapılandırılması, ulaşım ve altyapı bağlantılarının güçlendirilmesi ile mevcutta paylaşılan kültürel ve doğal coğrafyada entegrasyonun sağlanacağı belirtilmiştir. 18 Belediyenin katılımı ile oluşturulan Trakya Belediyeler Birliği'nin etkinliğinin artması beklentisi dile getirilmiştir.

6K ANALİZİ

Enez'in geleceğinin yeni vizyon çerçevesinde ele alınması için Kimlik, Koruma, Kapasite, Kalkınma, Katılım ve Kurgu bileşenleri katılımcılarla tartışılmıştır.

Enez'in Geleceği Kentsel Strateji Çalıştayı

6K ANALİZİ

Kimlik

1. Tarihi Anıtların, Alanın ve Çevre Alanı Miras
2. Etniklik, etnik çeşitliliği, dil, göç, dinler ve inanç
3. Çevre Estetiği
4. Yalıt, Pazar, Akademi, Bilimsel Kuruluşlar
5. Bölgesel yerel kültür kimliği
6. Etniklik Mirası Anıtları
7. Çevre estetiği alanlarının miras
8. Tarihsel kimlik alanları
9. Yalıtın çeşitliliği yerel alanlar

Kimlik

Kentsel Kimlik (Yerel Oda Alan, Yollar, Kent Çiğirleri, Kenarlar, Kentsel Alanlar)
Kültürel Miras
Bölgesel Kimlik
Kentsel İmaj
Kentsel Tasarım Kriterleri

Koruma

1. Akademi Alanlar, Akademi Alanlar, Akademi Alanlar
2. Etniklik, etnik çeşitliliği ve inanç alanları
3. Etnik çeşitliliği, dil, göç, dinler ve inanç
4. Tarihsel alanların korunması
5. Etnik çeşitliliği alanları
6. Tarihi alanların korunması, etnik alanların korunması
7. Etnik çeşitliliği alanları
8. Akademi alanların korunması

Koruma

Kültürel ve Doğal Değerler
Kültür (ve tarih) Odaklı Dönüşüm
Koruma Odaklı İşbirlikleri

Kapasite

1. Akademi alanların korunması
2. Tarihsel alanların korunması
3. Etnik alanların korunması alanları
4. Etnik alanların korunması alanları
5. Tarihsel alanların korunması alanları
6. Tarihsel alanların korunması alanları
7. Etnik alanların korunması alanları
8. Akademi alanların korunması alanları

Kapasite

Gelişim, Koruma, Dönüşüm Kapasitesi
Sosyal Donatı Etkin Etkin Kapasitesi
Ekonomi ve Finansman Kapasitesi
Kamu ve Piyasa Yatırım Kapasitesi
İşbirliği Kapasitesi

Kalkınma

1. Tarihsel alanların korunması alanları
2. Etnik alanların korunması alanları
3. Tarihsel alanların korunması alanları
4. Tarihsel alanların korunması alanları
5. Etnik alanların korunması alanları
6. Etnik alanların korunması alanları
7. Tarihsel alanların korunması alanları
8. Tarihsel alanların korunması alanları

Kalkınma

Bölgesel ve Yerel Kaynaklar
Kırsal Kaynakların Etkin Kullanımı
Finansman Modelleri
Yatırım Potansiyelleri
Kaynak Odaklı İşbirlikleri
Yerel Çiğirliklik

Katılım

1. Tarihi alanların korunması alanları
2. Etnik alanların korunması alanları
3. Etnik alanların korunması alanları
4. Tarihsel alanların korunması alanları
5. Etnik alanların korunması alanları
6. Etnik alanların korunması alanları
7. Tarihsel alanların korunması alanları
8. Tarihsel alanların korunması alanları

Katılım

Kapasite Halk Katılımı
Kurumlar Arası Bilgi Paylaşımı
Yerel Liderler
Sivil Toplum Örgütleri
İşbirliği Potansiyeli
Planlara Şaheçerine Katılım

Kurgu

1. Etnik alanların korunması alanları
2. Tarihsel alanların korunması alanları
3. Tarihsel alanların korunması alanları
4. Tarihsel alanların korunması alanları
5. Etnik alanların korunması alanları
6. Etnik alanların korunması alanları
7. Tarihsel alanların korunması alanları

Kurgu

Sınırlı İşbirliği
Bölgesel Gelişim Kurgusu
Yerel Mekansal Kurgu
Mekansal Gelişim Strateji Çerçevesi

Kaynak: Kentsel Strateji

KİMLİK

Çok yönlü bir yerleşim olan Enez'in doğal, tarihi, ekonomik kimlik unsurlarının sinerji içinde geliştirilmesi, kentin gelecek kimliğini oluşturacaktır.

Ekolojik Kimlik

Enez'in ekolojik kimliğini tanımlayan doğal değerler;

- Deniz
- Lagün Gölleri (Dalyan, Taşaltı, Bücürmene, Tuzla)
- Göller (Gala Gölü, Tuz Gölü, Karagöl)
- Orman
- Dereler (İncirli, Platin, Gökgür Dereleri)
- Temiz hava, Oksijen kaynağı
- Hisarlı Dağı
- Doğal su yolları, kanallar
- Meriç Deltası, alüvyonlu topraklar
- Meriç Nehri
- Ovalar
- Kumsal
- Fauna, kuş ve balık çeşitleri
- Florasıdır.

Ekolojik kimlik unsurlarının geleceğe yönelik daha fazla katma değer üretmesi için;

- Deniz değerinin turizmi geliştirme potansiyeli
- Meriç Nehrinin turizm ve taşımacılık amacıyla da kullanılması
- Havasının tedavi edici özelliğinin tanıtılması
- Sulak alan, lagün göllerinin korunması
- Gala Gölü Milli Parkı kuş cennetinin tanıtılması
- %43 oranındaki orman alanları ekolojik zenginliğin tespiti, tanıtımı ve kullanımı
- Balık açısından zengin lagün göllerin ekonomik değere dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

Yaz nüfusu (50.000) ve kış nüfusu (3.800) arasındaki büyük farklılık, yalnızca deniz turizminin yaratabileceği potansiyeli göstermektedir. Turizm sektöründe gelişim,

- Turizmin çeşitlendirilmesi
- Kaliteli turistlerin çekilmesi
- Katma değer yaratan turizm türlerinin geliştirilmesi
- Turizm ve diğer sektörler arasında eşgüdüm
- Turizm altyapısının geliştirilmesi yoluyla sağlanacaktır.

Tarihsel Kimlik

Enez'in tarihsel kimliğin günümüze uzanan önemli değerleri;

- Meriç Nehrinin konumu ile gelen stratejik konumu, Liman kenti kimliği
- 7500 yıllık tarihsel geçmiş
- Yerel kültürleri birleştiren yaşama biçimi
- Poltyobria şehir devletinden Övgü Kenti; Ainos'a uzanan tarih
- Hocaçeşme Höyüğü, neolitik çağ, 8500 yıllık geçmiş
- Trak Kültürü
- Pers, Roma, Bizans, Osmanlı Kültürleri
- Kale, Ayasofya Kilisesi, Antik Limandır.

Bugün Enez, turizm ve ticari amaçlı taşımacılığı, ortak paydayı paylaştığı Yunanistan ile birlikte geliştirmelidir. Ayrıca, Lagün Göllerinin de iç liman olarak kullanılabilmesi potansiyeli değerlendirilebilir.

Üretim Odaklı Ekonomik Kimlik

Enez'in ekonomik kimliğinin üretime yönelik olması;

- Tarımsal üretim
- Turizm çeşitliliği
- Geçmişteki ticaret limanı kenti niteliklerinin üretim odaklı geliştirilmesi gerekliliği ortaya çıkarmıştır.

Tarımsal üretimde daha fazla katma değer elde etmek için;

- Ürün çeşitliliğinin artırılması
- Bilinçli tarım uygulamalarının desteklenmesi
- Tarımsal sanayinin geliştirilmesi
- Sulu tarımın desteklenmesi
- Yerel tarım teşkilatları tarafından tarım ile ilgili bilgilendirme yapılması
- Tarım ve hayvancılık sektörlerinde kooperatifleşme gerekliliği vurgulanmıştır.

Sonuç olarak, Turizm Kimliği, 'çeşitlilik' üzerine kurgulanmalıdır. Tarih, kültür, deniz turizminin birlikteliği, Enez'i turizmde güçlü kılacaktır.

Turizmin kimliği, büyük otel yatırımları ile şekillenmemeli, doğa ile uyumlu yatırımlar desteklenmelidir.

KORUMA

Uygarlık mirası Enez'in başta tarihi ve kültürel değerleri olmak üzere doğal değerlerini koruması yasakçı yaklaşım yerine 'tarihle birlikte yaşamak' felsefesi üzerine kurgulanmalıdır.

Tarih İle Birlikte Yaşamak

Arkeolojik sit alanı üzerinde yer alan Enez'de eski yerleşim alanlarının taşınması konusu gündeme gelmiştir. Kent içinde antik kente sahip olan Enez'de, bu durumun tehdit mi yoksa fırsat mı olduğu tartışılmıştır.

- Antik kentte kazı çalışmalarının başlatılması,
  - Arkeolojik değerlerin korunarak kullanılması,
  - Halkın, özellikle çocukların tarih ve koruma bilincinin geliştirilmesi,
  - Antik kent içinde yerel ekonominin de geliştirilmesi,
  - Şarap evleri, balık evleri gibi küçük işletmeler ile yerel üretimin desteklenmesi
- durumunda tarih ile beraber yaşamının mümkün olacağı belirtilmiştir.

Tarih ile birlikte yaşamak, kente değer katacak ve turizmi olumlu yönde etkileyecektir. Bu durumda mevcut iki katlı ve bahçeli yapı kültürünün de korunması gerekliliği, yeni yapılaşmalara izin verilmeyerek yoğunluğun artırılmaması gerekliliği belirtilmiştir.

Kale, kilise, Rum evleri ve diğer değerlerin de en kısa sürede restore edilmeli ve kent açık hava müzesine dönüştürülmelidir.

Su Çeşitliliğinin Korunması

Enez ve Marmara Denizi üzerindeki kirlilik tehdidine çözüm olarak Ergene Havzası'nın korunmasına ilişkin planlama çalışmalarının tamamlanması gerekmektedir. Çorlu ve Çerkezköy'deki sanayi nedeniyle kirlenen Ergene Nehri, Ergene Havzasını tehdit etmektedir. Yakın zamanda Marmara Denizini de tehdit etmeye başlayacaktır.

Kıyı şeridinde yazlık niteliğindeki yapılaşmanın artmasının yaratacağı deniz kirliliği dikkate alınmalı ve bu yapılaşma türünden vazgeçilmelidir.

Lagün Göllerinin korunması amacıyla, temizleme ve set inşası çalışması yapılmalıdır.

Balıkçılık Kültürünün Korunması

Enez'in kültürel çeşitliliğinin parçası olan balıkçılık üretimi, getirilen yasaklamalar ve balık nüfusunun azalması nedeniyle son dönemlerde düşüş yaşamıştır. Balık çeşitliliğinin korunması için, göl ağızlarının kapanmaması gerekmektedir.

Enez halkının üçte birinin iş sahası olan balıkçılık sektörüne ilişkin sorunların belirlenmesi ve lagünlerin ıslah edilmesi gerekmektedir. Ajansın, verilen desteklerde balıkçılık sektörünü ön plana alması gerekliliği belirtilmiştir.

KAPASİTE

Bölgenin zenginliğini dikkate alarak mevcut ve gelişecek yeni sektörler için kapasite yaratmak üzere yeni yaklaşımlara gereksinim bulunmaktadır. Başta, turizm ve tarım olmak üzere insan ve altyapı kapasitesinin artırılması için kapsamlı çalışmalar yapılmalıdır.

Tarım ve Hayvancılık Kapasitesi

Bölgede tarımsal üretim temel olarak, meyvecilik(elma, üzüm, karpuz, kavun, armut), sebzeçilik (fasulye, soğan, salatalık, biber, domates, patlıcan), buğday, çeltik ve ayçiçeği ürün çeşitliliğine sahiptir.

Bölgede sulu tarımın geliştirilmesi, ürün çeşitliliğini zenginleştirecektir. Tarımsal üretimdeki katma değeri artırmak için, tarıma dayalı, temiz sanayi sektörü geliştirilmelidir.

Tarımsal üretimde;

- Permakültürün benimsenmesi
- Tohum kalitesinin korunması ve orjinal tohum kullanılması
- Pirinç üretim kapasitesinin değerlendirilmesi
- Üretime yönelik kırsal turizmin geliştirilmesi
- Tarımın modernleştirilmesi, sübvansiyonlar verilmesi
- Sulama, hayvancılık ve balıkçılık projelerinin desteklenmesi
- Sulu tarımın daha fazla teşvik edilmesi

sağlanarak, sanayi, tarım ve turizm sektörlerinin işbirliği içinde çalışması, kapasite gelişimi sağlayacaktır.

Hayvancılık alanında ise, katma değeri yüksek olan keçi ve keçi sütü üretiminin mümkün olduğu belirtilmiştir.

Liman Kapasitesinin Kullanımı

Atıl durumdaki limanın yolcu taşıma amaçlı kullanımı ve Dedeoğaa'ya hızlı feribot seferlerinin başlatılması, limanın bölge ekonomisini canlandırmasını sağlayacaktır.

İnsan Kapasitesi

Eğitim ve ğrenci kapasitesinin düşük olması nedeniyle, Meslek Lisesi ve Yüksekokul açılması gerekliliği belirtilmiştir. Bu eğitim birimlerinde tarım, turizm ve hayvancılık eğitimleri verilmesi ve su ürünleri ve ziraat fakülteleri açılması, bölge ekonomisine katkıda bulunacaktır.

Genç nüfusun azalmakta olduğu Enez'de ğrenci kapasitesinin artırılması, kentin canlandırılması için ilk adım olacaktır. Bu amaçla eğitim, konaklama, ulaşım ve sosyal altyapılar geliştirilmelidir.

Yatırım Kapasitesi

Bölgede genel olarak girişimci potansiyeli düşüktür. Yatırımcıların Enez'i tercih etmemelerinin temel nedenleri,

- Yeterli bilgilendirme ve tanıtım yapılmaması
  - Yatırımcıların yönlendirilmemesi
  - Yatırımcılar için teşvik ve kolaylaştırıcı etkenlerin olmaması
- olarak belirtilmiştir.

alıştay katılımcıları arasında hiç girişimci bulunmadığı vurgulanmış, genel olarak yerli ve yabancı yatırım kapasitesi düşüktür.

Yatırım kapasitesinin artırılması için,

- Yunanistan pazarına açılım sağlanması
- Kamunun yatırımcılara yol göstermesi
- Turizm, tarım, hayvancılık ve balıkçılığın geliştirilecek ekonomik canlılık sağlanmalıdır.

Bölgedeki Arkeolojik ve Doğal Sit Alanları, kentin gelişim kapasitesini kısıtlayan dezavantajlı alanlar olarak görülmektedir. Kentin gelişim alanı ihtiyacının karşılanmaması ve turizme yönelik planlama yapılmaması da yatırımcıların bölgeyi tercih etmemelerinin nedenleri olarak belirtilmiştir.

KALKINMA

Enez'in kalkınması bölgenin kalkınması ile eş zamanlı kurgulanmalı ve yerleşimler ile sektörler arası işbirliği ortamları yaratılmalıdır.

Stratejik Öncelikli Kırsal Turizm Bölgeleri

Bölgede yer alan köyler;

- Enez ile bütünleşmiş köyler
- Tarım ve hayvancılık yapılan dağ köyleri

olmak üzere farklı niteliklere sahiptir.

Bölgesel kalkınmanın sağlanması için, farklı niteliklerdeki köylerde, stratejik öncelikli kırsal turizm bölgeleri belirlenmelidir.

Köyler arası işbölümünde, dağ köyleri 'üretim' odaklı, Enez ile bütünleşmiş köyler 'yerel satış ve pazarlama' konularında ön plana çıkabilirler. Bu amaçla bölgede, üretim ve satış aksları belirlenmelidir.

Yeni bir kalkınma modeli olarak tarımsal üretim ve kırsal turizmin birlikteliği geliştirilmesi potansiyeli yüksektir.

Yeni Nesil Üretim

Tarım ve hayvancılık sektörlerindeki temel sorunlar,

- Üretimin katma değer yaratmaması,
  - Bölgenin göç vermesi,
  - Genç nüfusun gittikçe azalması,
  - Genç kuşakların tarım ve hayvancılık ile uğraşmamaları
- olarak belirtilmiştir.

Tarım ve hayvancılıktan daha fazla katma değer üretilmesi için, genç kuşakların yeniden bu sektörlere dönüş yapmaları gerektiği vurgulanmıştır. Genç nüfusun bölgeye çekilmesi için, sektörlerin ekonomik katma değerinin, bölgenin cazibesinin, kentlerdeki yaşam kalitesinin ve yenilikçi yöntemlerle üretimin teşvik edilmesi gerekmektedir.

Hayvancılığın son zamanlarda düşüşe geçmesinin ardından, yapılan teşvikler sonrasında hayvancılığın yeniden canlanması olumlu bir örnek olarak gösterilmiştir.

Turizm ve tarım sektörlerinin sağlıklı gelişimi, ticaretin de gelişimini gündeme getirecektir. Yerel tarımsal üretimin katma değere dönüşmesi de turizm yoluyla olacaktır.

Enez'in kalkınması,

- Tarih
- Turizm Çeşitliliği
- Tarım
- Balıkçılık ve Hayvancılık

kapsamında değerlendirilmelidir.

KATILIM

Kapsamlı bölgesel kalkınmanın en önemli bileşeni karar ve proje geliştirme süreçlerine katılımdır. Katılımın ön şartı ise bilgilendirme ve bilinçlendirme olmak üzere kapasite artırımındır.

Bilgi ve Bilinç

Katılımın temel koşulu bilgi ve bilinçtir. Enez'deki sosyal projeler, eğitimler, yerel ekonomiye yönelik projeler ve karar süreçlerine katılım sağlanması için öncelikle eğitim seviyesinin yükseltilmesi gereklidir.

Özellikle tarih, kültür ve çevre konularında birey ve ailelerin bilinçlendirilmesi ve üretici bireyler yetiştirmeye yönelik projeler geliştirilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Sınır Ötesi Projelere Katılım

Yunanistan ve Enez arasında yapılacak sınır ötesi işbirlikleri gelecekte bu kentler arasındaki etkileşimi artıracaktır. Enez'de yaşayanların yeni etkileşimlere açık olmaları ve katılmaları gerekliliği gündeme gelmiştir. Bu kapsamda Trakya-Bulgaristan Sınır Ötesi İşbirliği programından etkin şekilde istifade etmek için gerekli önlemlerin alınması gereklidir.

KURGU

Enez ve bölgesinin ekonomik ve mekansal kurgusu mevcut değerler ile potansiyel beklentiler arasındaki denge üzerine kurulmalıdır. Enez'in uygarlık mirası bu kurgunun 'kilit taşı' olmalıdır. Koruma ve kullanma dengesi ve tarihle birlikte yaşamak temel kurgunun temel felsefesi olmalıdır.

Bölgesel Kurgu

Yeni bölgesel kurguda Meriç Nehri, 'Ortak Coğrafyanın Bileşkesi' olarak tanımlanmıştır. Meriç Nehrinin ayırıcı ve sınır niteliği yerine, bölgeleri birleştirici özelliği ön plana çıkarılmalı, uzun vadede Yunanistan ve Türkiye arasında bütünleştirici bir turizm ve doğa koridoru olarak birlikte korunan, değerlendirilen ve paylaşılan bir değere dönüştürülmelidir.

Farklılaşan Ekonomik Karakterler

Bölge kentlerinin farklılaşan ekonomik karakterleri,

- 40 km uzaklıktaki Keşan ticaret
- 60 km uzaklıktaki İpsala pirinç üretimi ile,
- Saros Körfezi denizi ile ön plandadır.

Turizm Sektörü Kurgusu

Turizme yönelik farklı değerlere sahip olan Enez'de, turizm sektörünün gelişim kurgusu yapılmalıdır. Deniz, tarih, arkeoloji, doğa, dalış, sağlık gibi turizm alternatiflerinin çeşitliliği, Enez'in turizm kurgusunu güçlendirecektir.

Yeni turizm kurgusunda, oksijen açısından zengin, temiz havası nedeniyle Sağlık Turizmi geliştirilerek, rehabilitasyon merkezi kurulabileceği belirtilmiştir.

Yeni turizm kurgusunda,

- Enez ve çevresi içinde turizm koridorları belirlenmeli,
- Meriç Havzası doğusu ve batısıyla yeniden tanımlanmalı,
- Tarihi değerler ortaya çıkarılmalı,
- Kamu, kalıcı, uzun vadeli çözümler geliştirmeli,
- Yunanistan'a hızlı feribot seferleri başlatılmalı,
- Ortak kültür ve miras paylaşımının artırılmasına yönelik sınır ötesi işbirliği projeleri desteklenmeli,
- Yaşayan Arkeoloji niteliği ön plana çıkarılmalı,
- Bağcılık canlandırılmalıdır.

CENEZ NEREYE GİDECEK?

Enez'in Geleceği;

- 3 Temel Farklılık
- 3 Temel Beklenti
- 3 Temel Strateji

ana bileşenleri çerçevesinde yeni sınır ötesi ilişkiler sistemi ile kurgulanmalıdır.

Farklılıklar ve Beklentiler, Enez'in 2023 Vizyonunu belirlemelidir.

3 TEMEL FARKLILIK

3 TEMEL BEKLENTİ

3 TEMEL STRATEJİ

3 Temel Farklılık;

- Uygarlık Mirası
- Doğal Bereket
- Sınır Kenti

1 Uygarlık Mirası

Uygarlık Mirası: Ainos antik kenti üzerine kurulan Enez, geçmişi ile birlikte iç içe yaşamaktadır. Geçmişte, önemli ticaret yolu üzerindeki stratejik konumunun ortaya koyduğu fırsatların yarattığı ekonomik değer günümüzde bulunmamaktadır.

Enez Kalesi, kale içindeki Ayasofya kilisesi ile bahçeli evlerden oluşan mevcut yerleşim alanı içinde sur duvarları, mozaikli villa, agora, nekropol, hamam kalıntıları, kaldırım taşlı caddeler, bazilika ve şapeller Enez'in kültürel zenginliğinin günümüze kadar gelmiş en önemli farklılığıdır.

Bu nedenle, Enez, geçmiş mirasının kültürel zenginliği ve doğal bereketin sunmuş olduğu fırsatları yeni ekonomik değer olarak ortaya koymalıdır.

2 Doğal Bereket

Doğal Bereket: Meriç nehrinin denizle buluştuğu noktada; Tuz Gölü, Dalyan Gölü ve Gala Gölü ortasında bulunan Enez'in, Hisarlık Tepesi ve deniz arasındaki zengin ovası ve kıyısı Enez'in geleceği için en önemli farklılıktır.

3 Sınır Kenti

Sınır Kenti: Enez'in, Meriç Nehri ile Yunanistan ve kuzey Ege denizine sınır olması yaratacağı potansiyeller açısından bir diğer farklılığıdır. Sınır ötesi ilişkiler Enez'in geleceği için önemli fırsatlar yaratacaktır. Özellikle Dedeoğaç ile yapılacak işbirliği, ticaretin gelişimine önemli katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede, Enez Limanı ile Dedeoğaç Limanı arasında kurulacak deniz bağlantısının yaratacağı farklılık Enez'in geleceği için önemli fırsatlar sunacaktır.

3 Temel Beklenti;

- Turizminin Geliştirilmesi
- Tarımın Desteklenmesi
- Farkındalık Yaratılması

1 Turizmin Geliştirilmesi

Turizmin Geliştirilmesi: Enez'in tarihi ve kültürel değerleri ile doğal bereketi turizmin geliştirilmesi için önemli fırsatlar sunmaktadır. Düne kadar stratejik konumu ile pek çok alanda ortaya konulan yasakların kalkmış olması pek çok potansiyeli ortaya çıkarmaktadır.

28 km.'lik sahili, Meriç Nehri, Dalyan, Taşaltı, Bücürmene ve Tuzla Lagünleri ile ortaya çıkan su yaşamı ile Ainos Antik kenti ile iç içe Enez yerleşiminin yaratacağı yeni yaşam turizmin tetiklenmesi için önemli ayrıcalıklar sunmaktadır.

Turizmin geliştirilmesi için gerekli altyapının hazırlanması, konaklama kapasitesinin artırılması ve deniz turizminin yanı sıra kültür ve doğa turizminin de entegrasyonu turizm çeşitliliği ve konaklama süresi açısından önemli olacaktır.

2 Tarımın Desteklenmesi

Tarımın Desteklenmesi: Bölge coğrafyasının bereketli topraklar üzerinde sunduğu tarımsal üretimin çeşitlenmesi, su ürünlerinin zengin çeşitliliği, hayvancılığın gelişim potansiyeli, tarımın desteklenmesi beklentisini artırmaktadır.

Tarımın geliştirilmesi için yeni desteklerin sağlanması, turizm ile entegre bir tarım programının ortaya konulması yerel ekonominin geliştirilmesi için önemlidir.

3 Farkındalık Yaratılması

Farkındalık Yaratılması: Kültürel ve doğal zenginlik ve çeşitliliğin başta yöre halkında olmak üzere farkındalığın sağlanması ve buna yönelik bilgilendirme, bilinçlendirme çalışmalarının yapılması en önemli beklenti olarak ortaya konulmuştur.

Enez 2023 Vizyonu;

‘Kültür ve Suyun Birleştirici Gücü; Uygarlık Kenti Enez’

‘Kültür’ ve ‘Su’ iki zengin tema olarak Enez’in gelecek vizyonunu belirleyecektir. Her iki temanın birleştirici gücünün ortaya koyacağı stratejiler ise sınır ötesi dinamikleri dikkate almalıdır.

3 Temel Strateji;

1. Tarih ve Doğa ile Birlikte Yaşam Biçimi Yaratılması
2. Tarih, Turizm ve Tarım(3T) Kalkınma Modeli Geliştirilmesi
3. Sınır Ötesi Gelişim Birlikteliğinin Kurgulanması

1

Tarih ve Doğa ile Birlikte Yaşam Biçimi Yaratılması

2

Tarih, Turizm ve Tarım (3T) Kalkınma Modeli Geliştirilmesi

3

Sınır Ötesi Gelişim Birlikteliğinin Kurgulanması

Temel Strateji 1- Tarih ve Doğa ile Birlikte Yaşam Biçimi Yaratılması

Hedef 1- 'Kent İçinde Kent' Senaryosunun Yazılması

- EA.1 Antik kentin önemli imgelerini ortaya çıkarmak
- EA.2 Mevcut yerleşimdeki aykırı yapıları yıkmak
- EA.3 Antik kentin değerleri ile mevcut kentin değerleri arasında köprü kurmak

Hedef 2- Tarih ve Doğa Odaklı Turizm Strateji Geliştirmesi

- EA.1 Lagünler ortasındaki Enez'in tarih ve doğa envanterini çıkarmak
- EA.2 Yöre halkını bilinçlendirme programları geliştirmek
- EA.3 Tanıtım strateji planı hazırlamak

Temel Strateji 2- Tarih, Turizm ve Tarım (3T) Kalkınma Modeli Geliştirilmesi

Hedef 1- Sektörel Gelişim Önceliklerinin Belirlenmesi

- EA.1 Sektörel kümelenme analizi yapmak
- EA.2 Kültürel ve doğal değerleri tanıtım ve pazarlama strateji planı hazırlamak
- EA.3 Girişimcilik ortamlarını yaratmak

Hedef 2- Tarım ve Turizm Bütünleşmesi Sağlanması

- EA.1 Turizm alternatiflerini çeşitlendirmek
- EA.2 Trakya Üniversitesi ile işbirliği programları geliştirmek
- EA.3 Entegre ulaşım planı hazırlamak

Temel Strateji 3- Sınır Ötesi Gelişim Birlikteliğinin Kurgulanması

Hedef 1- Turizm Odaklı Bölgesel Koridor Strateji Çerçevesi Hazırlanması

- EA.1 Enez ve İğneada turizm koridoru senaryosu yazmak
- EA.2 Yatırım potansiyellerini ortaya koymak
- EA.3 Kırsal alanlarda ekonomik kalkınma odaklı eğitim programları başlatmak

Hedef 2- Enez ve Dedeoğaç Sınır Ötesi İlişki Kurulması

- EA.1 İşbirliği stratejilerini belirlemek
- EA.2 Enez limanını marina kullanımına açmak
- EA.3 Kamu, özel ve sivil işbirliği ortamları geliştirmek

10 TEMEL İLKE

1
Farklılık Teması (Uygarlık Kenti,
Gökkuşağı, Deniz ve Güneşin
Kardeşliği, Sessiz Kent)

6
Suyun Bereketi; Meriç'in
Birleştirme Gücü (Göl, Nehir,
Deniz)

2
Turizm Odaklı Bölgesel Koridor
(Enez-İğneada, Ege-Karadeniz)

7
Tarihle Birlikte Yaşamak (Antik
Kent, Mevcut Kent)

3
Tarih -Turizm -Tarım (3T)
Sektörel Kalkınma Üçgeni,
Bölgesel Kalkınma Modeli

8
Birlikte Yönetim Modeli
(Kamu-Özel-Sivil İşbirliği)

4
Çeşitlilik Yönetimi (Mavi-Yeşil)

9
Enez'in Tanıtımı
(Bilgilendirme-Bilinçlendirme)

5
Sınır Ötesi İşbirliği (Dedeagaç)

10
Ulaşılabilirlik (Yol, Sahil,
Liman, Orman, Gölet,
Geçmiş)

KAPANIŞ KONUŞMALARI

Enez Kaymakamı, Sn. Fatih Baysal

Enez'de bugüne kadar yeterince vakit kaybedilmesi sebebiyle Enez halkının artık vakit kaybetme lüksü yoktur. Bu aşamadan sonra elimizdeki fikirlerin en iyi şekilde projelendirilip hayata geçirilmesi gerekiyor. Uçuk projeler yerine, ayakları yerine basan, gerçek projeler ve fikirler üretmeliyiz. Bölgemizde sanayi sektörü yerine turizm ve tarım sektörlerinin önceliği bulunmaktadır. Fakat, istenmeyen sanayiden kasıt, tarımsal sanayi değil, kirletici sanayidir.

TRAKYAKA Genel Sekreteri Sn. Mehmet Gökay Üstün

Çalıştayda, beklediğimizden farklı fikirlerin ortaya çıkmaması, aklımızdaki Enez kimliği ile gerçek Enez'in uyumluluğunun ve Enez halkının kendi değerlerinin farkında olduğunun göstergesidir. Kente dışarıdan bakan bizler ve içinde yaşayan sizlerin ortak paydada buluşması, gerekliliklerin daha iyi yapılması ve yerine getirilmesi konusunda teşvik edicidir. Bu çerçevede bu çalıştay ile yeni projelerin üretilmesi, yöreye katkı sağlanması ve beklentilerin bölge planına aktarılması adına önemli bir adım atılmıştır. Çalıştay sonucunda, Bölge Planı'na ilişkin iki temel karar bulunmaktadır. Bunlar, Saros Körfezinin, turizm konusunda öncelikli alan olması ve katma değerli üretim için tarımsal sanayiye desteklerin artırılacağıdır.

Trakya Kalkınma Ajansı
Ertuğrul Mah. İskele Cad. No:12
59100 Tekirdağ
Tel: (282) 263 37 37
Faks: (282) 263 10 03
bilgi@trakyaka.org.tr
www.trakyaka.org.tr